

Oktobar 2011.

Fokus: Zakon o izvršenju i obezbeđenju

Uvod

Novi Zakon o izvršenju i obezbeđenju (u daljem tekstu: „Zakon“) objavljen je u „Službenom glasniku Republike Srbije“ broj 31/2011 dana 09.05.2011. godine, stupio je na snagu dana 17.05.2011. godine, a počeo da se primenjuje dana 17.09.2011. godine. Zakon sadrži rešenja koja imaju za cilj da izvršni postupak učine bržim i efikasnijim.

1. Opšte odredbe

Zakonom je uređen postupak izvršenja i obezbeđenja na osnovu domaće ili strane izvršne ili verodostojne isprave. Postupak se pokreće predlogom izvršnog poverioca ili po službenoj dužnosti u slučajevima određenim Zakonom. Izvršenje i obezbeđenje određuje sud, a sprovode ga sud ili izvršitelji.

2. Izvršitelj

Po prvi put u Republici Srbiji, Zakonom je uveden institut vansudskih izvršitelja. Izvršitelj je fizičko lice koje imenuje ministar nadležan za pravosuđe da u statusu službenog lica sprovodi izvršenje u granicama rešenja o izvršenju i da vrši druga ovlašćenja koja su mu Zakonom poverena. Izvršitelji će početi sa radom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu

Zakona, odnosno 17.05.2012. godine. Do početka rada izvršitelja poslove za koje su po Zakonu nadležni izvršitelji obavljajuće sud.

3. Rokovi za postupanje

Postupak izvršenja i obezbeđenja je hitan. U postupku izvršenja i obezbeđenja odlaganje nije dozvoljeno, osim ako zakonom nije izričito propisano drugačije. Sud je dužan da o predlogu za izvršenje odluči u roku od 5 radnih dana od dana podnošenja predloga i da odluku dostavi strankama u roku od 5 radnih dana od dana donošenja, osim ako se predlog zasniva na stranoj izvršnoj ispravi koja nije prethodno priznata u Republici Srbiji, u kom slučaju rok za odlučivanje iznosi 30 dana od dana podnošenja predloga, pod uslovom da je predlog za izvršenje podnet istovremeno sa predlogom za priznanje strane izvršne isprave.

4. Izvršna i verodostojna isprava

Zakon unosi novine i u pogledu definisanja pojma izvršne, odnosno verodostojne isprave.

Među novim rešenjima jeste i to da izvršna isprava mora biti snabdevena samo klauzulom pravnosnažnosti.

Verodostojna isprava, u smislu novog Zakona, između ostalog jeste i faktura

(račun) domaćeg ili stranog lica, sa otpremnicom ili drugim pismenim dokazom da je izvršni dužnik obavešten o nastaloj obavezi. Zakon po prvi put eksplicitno uvodi fakturu (račun) stranog lica kao verodostojnu ispravu, a razlike u odnosu na prethodni Zakon ogledaju se i u obavezi izvršnog poverioca da osim fakture (računa), uz predlog za izvršenje dostavi i otpremnicu ili drugi pismeni dokaz da je izvršni dužnik obavešten o svojoj obavezi.

5. Sredstva izvršenja

Na istovetan način kao i prethodni, novi Zakon predviđa sledeća sredstva izvršenja radi ostvarenja novčanog potraživanja: prodaju pokretnih stvari, prodaju nepokretnosti, prenos novčanog potraživanja, prenos potraživanja za predaju pokretnih stvari ili nepokretnosti, unovčenje drugih imovinskih prava, prenos sredstava koja se vode na računu kod banke, prodaju akcija i prodaju udela u privrednim subjektima.

6. Izvršenje na računu izvršnog dužnika

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje i za sprovođenje izvršenja na računu izvršnog dužnika više nije nadležan sud na čijem se području nalazi sedište banke ili druge finansijske organizacije, odnosno sud na čijem se području nalazi organizacioni deo banke ili druge finansijske organizacije kod koje se vodi račun dužnika, već sud na čijem području izvršni dužnik ima prebivalište ili boravište, odnosno sedište.

7. Troškovi postupka

U vezi sa troškovima postupka Zakon uvodi dužnost izvršnog poverioca da predujmi troškove postupka i uz predlog za izvršenje dostavi dokaz o uplaćenom predujmu. Sud, odnosno izvršitelj će obustaviti izvršenje ako izvršni poverilac ne dostavi dokaz o uplaćenom predujmu.

8. Sadržina predloga i prateća dokumentacija

Odredbe Zakona kojima je propisana sadržina predloga za izvršenje se ne razlikuju u odnosu na odredbe ranije važećeg Zakona, osim novine u pogledu predloga za izvršenje na osnovu verodostojne isprave, koji mora da sadrži zahtev da sud obaveže dužnika da namiri potraživanje zajedno sa odmerenim troškovima. Uz predlog se obavezno prilaže i izvršna ili verodostojna isprava u originalu ili overenoj kopiji ili prepisu. Strana verodostojna isprava na kojoj se zasniva predlog mora se priložiti prevedena od sudskog prevodioca na jezik koji je u službenoj upotrebi u sudu. U predloqu za izvršenje mora se naznačiti da li će izvršenje sprovoditi sud ili izvršitelj.

9. Dostavljanje

U cilju ubrzanja izvršnog postupka, Zakon propisuje da, ako dostavljanje nije bilo moguće izvršiti u roku od pet radnih dana od dana upućivanja pismena, isto se vrši isticanjem na oglasnu tablu nadležnog suda, a dostava se smatra izvršenom protekom roka od 5 radnih dana od dana isticanja oglasa. Sa druge strane, u pogledu dostavljanja rešenja o izvršenju na osnovu verodostojne isprave Zakon predviđa da, u slučaju da dostavljanje nije bilo moguće izvršiti u roku od 5 radnih dana od dana

upućivanja rešenja, pokušaće se ponovna dostava nakon 15 dana od dana isteka navedenog roka. Ako nova dostava ne bude uspešna, dostavljanje se vrši isticanjem na oglasnu tablu suda.

*Odricanje od odgovornosti: Tekst u prilogu šalje se kao opšte uputstvo i ne predstavlja pravni savet.
Copyright Cvetkovic, Skoko & Jovicic 2011.*

10. Pravni lek

Za razliku od prethodnog, novi Zakon ne predviđa pravo na žalbu. Jedini pravni lek propisan predmetnim Zakonom jeste **prigovor** koji se može uložiti samo kada je to Zakonom dozvoljeno i to najkasnije u roku od 5 radnih dana od dana dostavljanja rešenja o izvršenju, s tim što je sud dužan da o njemu odluči takođe u roku od 5 radnih dana, osim ako Zakonom nije drugačije određeno. Zakon taksativno navodi razloge zbog kojih je moguće izjaviti prigovor protiv rešenja o izvršenju na osnovu izvršne, odnosno verodostojne isprave. Izvršni dužnik je dužan da u prigovoru iznese sve razloge pobijanja i da dokaze na kojima se prigovor zasniva priloži uz prigovor, a u slučaju da to ne učini gubi pravo na naknadno iznošenje novih činjenica i predlaganje novih dokaza. Ujedno, Zakon taksativno navodi pisane isprave kojima izvršni dužnik dokazuje navode iz prigovora uloženog na rešenje o izvršenju na osnovu verodostojne isprave.

11. Završne odredbe

Postupci izvršenja i obezbeđenja u kojima je do dana početka primene Zakona o započeto sprovođenje izvršenja okončaće se po odredbama novog zakona.